

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Lebensführung der Redlichen

Luzatto, Mosche Chaim

Budapest, 1907

Zwölfter Abschnitt. Ueber die Aneignung der Unbeflecktheit. יכרדב. בי קרפ.
תויקנה תינק

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-1758

den. „Der Weise höre sie, um seine Kenntnisse zu erweitern, der Vernünftige, um einen Leitfaden zu erhalten.“ Ich kann es nicht in Abrede stellen, dass es Mühe kostet, ehe man zu dieser Stufe gelangt. Und doch behaupte ich, dass deren Erlangung nicht so viel Mühe erheischt, als man oberflächlich anzunehmen geneigt ist. Hier ist die Vorstellung schwieriger als die Tat. Denn so sich jemand diese Tugend ernstlich aneignen will, und sich an sie einigermaßen gewöhnt, so wird ihm die Aneignung viel leichter, als er gedacht hat. Es ist dies eine Tatsache, welche uns die Erfahrung lehrt.

הנה אינני יכול להכחיש, שיש קצת טורח לאדם להגיע אל הנקיות הלזו. אמנם הטורח איננו גדול כל כך, כאשר הוא נראה לכאורה. והמחשבה בדבר הזה קשה מן המעשה. כי כאשר ישים האדם בלבו ויקבע ברצונו בקביעות, להיות מבעלי המדה הטובה הזאת, הנה במעט הרגל שירגיל עצמו כזה תשוב לו קלה הרבה יותר ממה שהיה יכול לחשוב. זה הדבר שהנסיון יוכיח אמתתו.

Zwölfter Abschnitt.

Ueber die Aneignung der Unbeflecktheit.

Der Nichtunterrichtete kann nicht wirklich fromm sein. Das Torastudium hat eine grosse Bedeutung, weil es zur Tat führt.

Das geeigneteste Mittel zur Erwerbung der Unbeflecktheit ist: eifriges Lesen der Werke unserer Weisen, sei es in Bezug auf Halacha, sei es in Bezug auf Moral. Denn wer die Unbeflecktheit als Menschenpflicht und als Notwendigkeit erachtet, und die Vorsicht und Rüstigkeit sich zu eigen gemacht, (indem er auf den Wegen wandelte, die zu ihrer Erwerbung führen, und sich von den Hindernissen derselben fernhielt,) dieser bedarf zur Erlangung der Unbeflecktheit nur noch der Kenntnis aller Einzelheiten

פרק יב

בדרכי קניית הנקיות

לא עם הארץ חסיד. תלמוד גדול שמביא לידי מעשה.

הנה האמצעי האמתי לקניית הנקיות הוא: התמדת הקריאה בדברי החכמים זכרונם לברכה, אם בעניני-ההלכות ואם בעניני המוסרים. כי אחר שכבר התאמתה אצל האדם חובת הנקיות והצורך בו, אחר שכבר השיג את הזהירות והזריזות על ידי התעסקו בדרכי קנייתן והתרחקו ממפסידיהן, הנה לא ישארו לו עתה עכובים

der Gebote, damit er hinsichtlich all Dieser vorsichtig sei. Demnach ist die gründliche Kenntnis aller rabbinischen Entscheidungen notwendig, um zu wissen, wie weit die Verzweigungen der Gebote reichen. Und da man solche Dinge leicht zu vergessen pflegt, so ist dem nach Makellosigkeit Strebenden das stete Lesen einschlägiger Werke geboten, damit er dadurch sich stets von neuem an sie erinnere und sie um so gewisser beobachte. Ebenso ist es in sittlicher Hinsicht erforderlich die Moralsprüche unserer ältesten und jüngsten Gelehrten durchzulesen. Denn oftmals pflegt derjenige, der die festeste Vornahme hat, äusserst genau und unbefleckt zu sein, hinsichtlich mancher Einzelheiten, die er nicht genau kennt, Fehler zu begehen. Denn kein Mensch wird als Weise geboren, und niemand ist allwissend. Nur durch das Lesen entsprechender Werke, wird er auf Alles aufmerksam, was er vorher nicht gewusst hatte, und begreift genau, was ihm ursprünglich nicht einleuchten konnte. Er denkt selbst über solche Fragen nach, die in den einschlägigen Werken gar nicht besprochen sind. Denn ist der menschliche Verstand auf irgend eine Frage aufmerksam geworden, so setzt er die Untersuchung nach jeder Richtung hin fort, bis er aus dem Borne der Wahrheit ganz neue Resultate der Forschung zutage fördert.

Alle Hindernisse der Vorsicht sind auch dieser Tugend hinderlich. Aber ausser ihnen giebt es für die Aneignung der Unbeflecktheit noch ein Hindernis: die mangelhafte Versirtheit in der

לקנית הנקיות, וזלתי ידיעת הדקדוקים אשר במצות, כדי שיוכל להזהר בכלן. ועל כן צריכה לו בהכרח ידיעת ההלכות על ברין, לדעת ענפי המצות עד היכן הם מגיעים. וגם לפי שהשכחה מצויה בדברים הדקים האלה, על כן צריכה לו התמדת הקריאה בספרים המבארים את הדקדוקים האלה, למען חדש בשכלו זכירתם, ואז ודאי שיתעורר לקימם. וכן בענין המדות מוכרחת לו קריאת מאמרי המוסר לקדמונים או לאחרונים. כי פעמים רבות אפילו אחרי שקבע האדם נעצמו להיות מן המדקדקים הנקיים, אפשר לו שיאשם בפרטים, מפני שלא הגיעה ידיעתו בהם. כי אין אדם נולד חכם ואי אפשר לו לדעת את הכל אך. מדי קראו את הדברים, יתעורר במה שלא ידע ויתבונן במה שלא השכיל מתחלה. ואפילו במה שלא ימצא בספרים עצמם. כי בהיות שכלו נעור על הדבר, הולך ומשגיח הוא על כל הצדדין וממציא ענינים חדשים ממקור האמת. ואמנם מפסדי המדה הזאת הנה הם כל מפסדי ההזירות ונוסף עליהם חסרון הבקיות בידיעת הדינים

Kenntnis der Ritualgezetzte oder der Morallehren. Wie es unsere Weisen bereits erklärt haben: *Wer in der Gesetzlehre nicht unterrichtet ist, kann nicht wahrhaft fromm sein.* Derjenige, dem es an dem nötigen Wissen fehlt, weiss es niemals ganz genau, wie er die Gebote ausüben soll. Und deshalb sagten ferner unsere Weisen: *Gross ist die Bedeutung des Tora-Studiums, weil es zur gottgefälligen Tat führt.*

או המוסרים וכבר אמרו חכמינו זכרם לברכה (חנות פרק ח): ולא עם הארץ חסיד. כי מי שלא ידע אי-אפשר לו לעשות וכן אמרו: (נ"ק יו) תלמוד גדול שמביא לידי מעשה.

Dreizehnter Abschnitt.

Ueber die Enthaltbarkeit.

Der Enthaltbare muss sich von Allem ferhalten, woraus eine Veranlassung zum Bösen entstehen kann. Welche Art der Enthaltbarkeit wir uns aneignen, und welche wir meiden sollen.

Enthaltbarkeit ist der Beginn der Frömmigkeit. Bis nun erklärten wir, was dem Menschen not tut, um gerecht zu sein; was nun in unserem Werke folgen wird, dessen bedarf er, um wahrhaft fromm zu sein. Die Enthaltbarkeit verhält sich zur Frömmigkeit ebenso wie die Vorsicht zur Rüstigkeit. Diese: Vorsicht und Enthaltbarkeit, sind nötig, um das Böse zu vermeiden; jene: Rüstigkeit und Frömmigkeit, um das wahrhaft Gute auszuüben, Der Grundsatz der Enthaltbarkeit beruht auf der rabbinischen Ermahnung: *Erwirb dir die Heiligung deines Wesens auf dem Gebiete des dir Erlaubten.* Und dies ist auch die Bedeutung des Wortes: *Enthaltbarkeit.* Man soll sich von manchem erlaubten Ge-

פרק יג

בבאור מדרת-הפרישות

כל דבר שתוכל להולד ממנו גרמת-רע, צריך הפרוש להבדל ממנו. הפרישות הטובה והפרישות הרעה.

הפרישות היא התחלת-החסידות ותרואה, שכל מה שביארנו עד עתה הוא מה שמצטרך אל האדם למען יהיה צדיק, ומכאן והלאה למען יהיה חסיד. ונמצא: הפרישות עם החסידות הוא כמו הוהירות עם הוריוות. שאלה בסור מרע ואלה בעשה טוב.

והנה הפרישות היא מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: קדש עצמך במותר לך. וזאת היא הוראת המלה פרישות. רצוני לאמור: להיות פורש ומרחיק עצמו מן הדבר. והיינו שאוסר על עצמו דבר התר. וכונה בזה